

Lublin, 2 kwietnia 2025 r.

RIO.V.070.24.2025

Pan Grzegorz Gozdek
Przewodniczący Rady Gminy
Tomaszów Lubelski
Pasieki 118
22-600 Tomaszów Lubelski

Szanowny Panie Przewodniczący

W związku z otrzymanym w dniu 20 marca 2025 r. pismem z zapytaniem w sprawie zasad dotyczących wypłaty diety dla radnych rady gminy, wyjaśniam co następuje.

Stosownie do art. 24 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) – dalej jako Usg, radny gminny ma obowiązek brać udział w sesjach rady gminy, w posiedzeniach jej komisji oraz wykonywać inne czynności, które dotyczą reprezentowania interesów mieszkańców gminy (np. przyjmować ich postulaty i prezentować organom gminy). Ponadto, w ramach wykonywania mandatu ma m. in. prawo wglądu w działalność urzędu gminy, spółek z udziałem gminy, spółek handlowych z udziałem gminnych osób prawnych oraz zakładów i przedsiębiorstw gminnych. Może kierować do wójta interpelacje i zapytania w sprawach dotyczących gminy, a także reprezentować gminę na zgromadzeniu związku międzygminnego.

Za realizację ww. obowiązków radny nie pobiera wynagrodzenia – sprawuje swój mandat społecznie. Wydatki i ewentualne straty poniesione w związku z wykonywaniem mandatu radnego kompensuje obowiązkowo wypłacana dieta - zgodnie z przepisami art. 25 ust. 4 Usg na zasadach ustalonych przez radę gminy radnemu przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży służbowych. Radny ma zatem prawo do otrzymania diety jako świadczenia finansowego powiązanego z realizacją przez niego mandatu. Jednocześnie rada gminy ma swobodę ustalania zasad wypłacania diet radnym, w tym do uchwalenia zasad obniżenia diety

radnego w przypadku uchylenia się od obowiązków związanych z wykonywaniem mandatu radnego. Uchwała rady gminy powinna uwzględniać zmniejszenie wysokości diety za te dni, w których radny nie pełnił swojej funkcji oraz może określać zasady obniżenia diety radnego w przypadku uchylenia się od obowiązków związanych z wykonywaniem mandatu radnego.

Odnosząc się do stanu faktycznego opisanego w Pana wniosku oraz uregulowań przyjętych w tym zakresie w obowiązującej w gminie uchwale w sprawie zasad przyznawania diet radnym oraz zwrotu kosztów podróży służbowych, w ocenie tutejszej Izby jako prawidłowe należy uznać obniżenie wysokości wypłacanej diety w przypadkach nieobecności radnego na sesji lub posiedzeniu komisji w sposób określony przez radę.

Jednocześnie wyjaśniam, że zagadnienie prawidłowości wypłaty diet radnym danej gminy – na podstawie kryterium zgodności z prawem i zgodności dokumentacji ze stanem faktycznym, stosownie do przepisów art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) – inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie sprawdzają w pierwszej kolejności w oparciu o zapisy obowiązującej uchwały rady w tym przedmiocie. Rady gmin w różny sposób ustalają te zasady – miesięcznie w ryczałtowej wysokości lub za udział w sesji i posiedzeniach komisji, uwzględniając sytuacje dotyczące ewentualnych potrąceń związanych z nieobecnościami na sesji lub posiedzeniu. Informuję przy tym, że Izba nie ma możliwości organizacyjno-finansowych do podejmowania działań kontrolnych w związku z otrzymywanymi informacjami o ewentualnych nieprawidłowościach w działalności jednostek samorządowych.

Ustawowym obowiązkiem Izby – określonym przepisami art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r., poz. 7) – jest przeprowadzenie co najmniej raz na cztery lata kompleksowej kontroli gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego. Taka kontrola gminy Tomaszów Lubelski odbyła się w 2024 r., w trakcie której badano m. in. zagadnienia dot. wypłaty diet - wystąpienie pokontrolne RIO.II.600.1.2024 z 22 kwietnia 2024 r. jest dostępne na stronie internetowej BIP RIO w Lublinie¹. Kolejna kontrola przeprowadzona zostanie w 2028 r.

Piotr Prystupa

¹ <http://lublin.rio.gov.pl/?c=944>